

Gennemgang af fagligt oplæg samt politisk aftale om 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed

18. april 2023

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dagsorden

1. Rammesætning af arbejdet med 10-årsplanen

v/afdelingschef Andreas Jull Sørensen og kontorchef Carlo V. Andersen

2. Gennemgang af fagligt oplæg

v/ Sundhedsstyrelsen, enhedschef Agnethe Vale Nielsen

3. Gennemgang af initiativer, herunder status for udmøntning, i politisk aftale om 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed

v/afdelingschef Andreas Jull Sørensen og kontorchef Carlo V. Andersen

4. Spørgsmål

Fakta på psykiatriområdet

- Psykiske lidelser udgør Danmarks største sygdomsbyrde (25 pct.) efterfulgt af kræft (17 pct.).
- Antallet af patienter i den regionale psykiatri er fra 2010 til 2017 steget med 53 pct. blandt børn og unge samt 28 pct. blandt voksne.
- Ca. 15 pct. af alle børn har været i behandling for en psykisk lidelse, inden de fylder 18 år.
- Der ses en markant stigning i andelen af unge kvinder, der angiver en lav grad af mental sundhed fra 2010 til 2022. Fra 16 pct. til 34 pct.

Tidligere tiltag relateret til 10-årsplan

Regeringsgrundlag 2019:

Der er behov for en aftale om en 10-årsplan for psykiatrien med forpligtende mål om bl.a. at mindske antallet af genindlæggelser, nedbringe ventetiden og øge gennemsnitslevealderen ud fra bl.a. følgende prioriterer:

Forebyggelse af psykisk sårbarhed

En større forebyggende indsats og flere tværgående behandlingstilbud

Flere sengepladser

Fagligt oplæg bestilt juni 2020

Finanslovsaftale 2020:

600 mio. kr. årligt til løft af den regionale behandlingspsykiatri.

Primært til at styrke kapacitet og øge normeringer

- *Ses i sammenhæng med arbejdet med 10-årsplanen*

- Fra 2024 overgår 150 mio. kr. fra anlæg til drift og kan være med til i endnu højere grad at løfte den regionale psykiatri

Fagligt forarbejde

- Den tidligere regering bestilte i juni 2020 et fagligt grundlag for regeringens prioritering af den samlede psykiatri og dermed et grundlag for et udspil til 10-års plan for psykiatrien
- Sundhedsstyrelsen blev bedt om i samarbejde med Socialstyrelsen at udarbejde et fagligt oplæg med et status- og udfordringsbillede på det samlede psykiatriområde samt anbefalinger til en fremtidig indsats
- Afgørende med bred inddragelse og sammensætning på tværs af sektorer
- Arbejdet igangsat sommer 2020 og fagligt oplæg leveret januar 2022.

Gennemgang af fagligt oplæg til 10-årsplan for psykiatrien

V/ Sundhedsstyrelsen, enhedschef Agnethe Vale Nielsen

Aftale om 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed

- Det faglige oplæg udgjorde grundlaget for forhandlingerne om en politisk aftale om 10-årsplanen
- Den tidligere regering indgik d. 27. september 2022 en bred politisk aftale med Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Alternativet og Frie Grønne om en **10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed**

Aftale om 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed

19 mål med tilhørende indikatorer og løbende opfølgning ved psykiatriråd

Konkrete indsatser inden for de prioriterede områder

1. Opbygning af et lettilgængeligt tilbud i kommunerne til børn og unge med psykisk mistrivsel af ensartet høj kvalitet
2. Styrkede indsatser til mennesker med svær grad af psykisk lidelse
3. Afstigmatisering af psykisk lidelse
4. Styrkede tværfaglige og evidensbaserede miljøer
5. Forskning og udvikling

Finansiering – 450 mio. kr. i 2023 og 500 mio. kr. i 2024 og frem

- FL23
- Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2023-2026 (SSA-aftalen)
- Forskningsreserven
- Reserve fra FL22

Særskilt fokus på forebyggelse af tvang

To større projekter

Opbygning af et lettilgængeligt tilbud i kommunerne til børn og unge med psykisk mistrivsel af ensartet høj kvalitet

Det nye tilbud skal sikre mulighed for udredning og behandling uden for behandlingspsykiatrien til børn og unge med psykisk mistrivsel og/eller symptomer på psykisk lidelse

Arbejdsgruppe i regi af Sundhedsstyrelsen skal udarbejde faglige rammer for tilbuddet

Landsdækkende tilbud efter planen i 2024

Forløbsbeskrivelser for sværest psykisk syge

Implementering og drift af forløbsbeskrivelser, én for voksne og én for børn og unge, i kommuner og regioner.

Sundhedsstyrelsen har sammen med relevante aktører udpeget målgruppe for de to forløbsbeskrivelser

- For voksne: Skizofreni
- For børn og unge: Debuterende psykose

Faglige arbejdsgrupper udarbejder forløbsbeskrivelserne

Forløbsbeskrivelserne skal efter planen komme inden udgangen af året

Anbefalinger fra fagligt oplæg til en 10-årsplan	Initiativer, mio. kr.	2023	2024	2025	2026	I alt 2023-2026	Varligt årligt fra 2027	Finansieringskilde
Fagligt oplæg - Prioriteret indsats 1: Opbygning af et lettilgængeligt tilbud i kommunerne til børn og unge med psykisk mistrivsel af ensartet høj kvalitet								
11	1.1 Lettilgængeligt tilbud i kommunerne til børn og unge med psykisk mistrivsel og psykiske symptomer	100,0	257,5	250,0	250,0	857,5	250,0	FL23
11	1.1 Udarbejdelse af nationale rammer for lettilgængeligt tilbud i kommunerne til børn og unge med psykisk mistrivsel samt opstart af ny model i kommuner	6,4	2,4	2,4	4,8	16,0	-	FL23
SSA-prioriteringer relateret til prioriteret indsats 1								
10	1.2 Tidlig indsats og forebyggelse af mistrivsel og psykiske lidelser hos børn og unge	13,2	-	-	-	13,2	-	SSA23
Fagligt oplæg - Prioriteret indsats 2: Styrkede indsatser til mennesker med svær grad af psykisk lidelse								
20, 12, 21, 18	2.1 Forløbsbeskrivelser for børn, unge og voksne med svære psykiske lidelser samt her-og-nu-kapacitetspakke til den regionale psykiatri	84,6	135,9	135,9	142,9	499,3	138,1	FL23, Reserve fra FL22 ^B
28	2.2 Botilbudsteams og fleksible pladser i socialpsykiatrien	30,0	60,0	60,0	59,0	209,0	59,0	FL23
*	Reserve til senere udmøntning	-	-	-	-	-	41,4	Reserve fra FL22 ^B
SSA-prioriteringer relateret til prioriteret indsats 2								
15, 28, 31	2.3 Øget kompetenceudvikling i socialpsykiatrien samt støtte i eget hjem efter udskrivelse fra behandlingspsykiatrien	42,8	0,5	0,5	-	43,8	-	SSA23
25	2.4 Pårørendeindsats	5,2	5,2	5,2	5,2	20,8	-	SSA23
4	2.5 Fagligt oplæg til en handlingsplan for selvmordsforebyggelse	0,6	-	-	-	0,6	-	SSA23
31	2.6 Kvalitetsløft i socialpsykiatrien	7,5	7,0	10,0	10,5	35,0	-	SSA23
36	2.7 IPS for unge	33,3	-	8,4	-	41,7	-	SSA23
Fagligt oplæg - Prioriteret indsats 3: Afstigmatisering af psykisk lidelse								
1, 8	3 Oplysnings- og afstigmatiseringsindsatser	3,8	8,2	8,2	8,2	28,4	-	FL23
Fagligt oplæg - Prioriteret indsats 4: Styrkede tværfaglige og evidensbaserede miljøer								
6	4 Kvalitetsgrupper	2,4	2,4	2,4	2,4	9,6	-	FL23
Fagligt oplæg - Prioriteret indsats 5: Forskning og udvikling								
5	5 Forskningsreserven 2023	100,0	-	-	-	100,0	-	Forskningsreserve 23
5	5 Udbygge kliniske kvalitetsdatabaser på psykiatriområdet	-	9,4	8,0	8,0	25,4	8,0	FL23
Øvrige								
*	Monitorering af indikatorer, opfølgning og analyser, herunder styringsgennemgang af socialpsykiatrien	1,9	6,0	3,5	3,5	14,9	3,5 ^A	FL23
SSA-prioritering, som ikke direkte kan henføres til prioriterede indsatser								
*	Diverse videreførelser på psykiatriområdet	18,3	5,5	5,5	5,5	34,8	-	SSA23
Samlet prioritering								
	I alt	450,0	500,0	500,0	500,0	1.950,0	500,0	

Spørgsmål

**INDENRIGS- OG
SUNDHEDSMINISTERIET**